

час формування системи критеріїв (визначення загальних і часткових критеріїв) результативності та ефективності інтеграційної взаємодії господарюючих суб'єктів, що враховують показники функціональної, технологічної, економічної, комерційної, бюджетної, інституціональної, екологічної та соціальної ефективності.

Література

1. *Галпін Т. Дж.* Полное руководство по слияниям и поглощениям компаний : Методы и процедуры интеграции на всех уровнях орг. иерархии / Тимоти Дж. Галпін, Марк Хэндон; [Пер. с англ. и ред. Э.В. Кондуковой] — М.; СПб.; К.: Вильямс, 2005. — 237 с.
2. *Гохан Патрик А.* Слияния, поглощения и реструктуризация компаний [Текст] / Патрик А. Гохан; [Пер. з англ.]. — 3-е изд. — М.: Альпина Бизнес Букс, 2007. — 741 с.
3. *Иванова О. П.* Эффективность интеграции: методы оценки / О. П. Иванова. — Кемерово: Кузбассвуиздат, 2002. — 79 с.
4. *Плещинский А. С.* Оптимизация межфирменных взаимодействий и внутрифирменных управленческих решений / А. С. Плещинский. — М.: Наука, 2004. — 252 с.
5. *Уткин О.* Определение эффективности работы корпораций: применение технологии анализа среды функционирования / О. Уткин // Российский экономический журнал. — 2001. — № 5—6.
6. *Reilly F. K.* Investment Analysis and Portfolio Management: 6 ed / Reilly F. K., Brown K. C. — The Dryden Press, 2000. — P. 446.

УДК 339.9

Ткаленко С. І.,
к. е. н., доцент кафедри європейської інтеграції,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»,
sv.tkalenko@gmail.com

ІМПЕРАТИВИ СОЦІАЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ

АНОТАЦІЯ. Розглянуто актуальні проблеми, пов'язані з розвитком корпоративної соціальної відповідальності. Розглянуто соціальні інвестиції як форма фінансової та ресурсної допомоги. Прیدілено увагу стандартам корпоративної соціальної відповідальності.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: соціальна відповідальність, соціальні інвестиції, інвестиційна політика, соціальні стандарти, глобалізація.

АННОТАЦИЯ. Рассмотрены актуальные проблемы, связанные с развитием корпоративной социальной ответственности. Рассмотрены социальные инвестиции как форма финансовой и ресурсной помощи. Уделено внимание стандартам корпоративной социальной ответственности.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: социальная ответственность, социальные инвестиции, инвестиционная политика, социальные стандарты, глобализация.

ANNOTATION. The actual problems related to the development of corporate social responsibility. Discussed the social investment and financial as a form of resource assistance. Paying attention to standards of corporate social responsibility

KEYWORDS: social responsibility, social investments, investment policy, social standards, globalization

З огляду на традиції доброчинності, питання соціального інвестування і корпоративної соціальної відповідальності (або соціальної відповідальності бізнесу), стають вкрай актуальним нині для країн світу, в тому числі й для України.

Варто відзначити, що становленню соціальної держави, соціальної відповідальної держави сприяли такі причини, серед яких виділимо найвагоміші: глобалізація; скорочення державного сектора в соціальній сфері; переміщення приватного капіталу через національні межі (економічне ослаблення країн); значне зростання приватних активів і прибутків (вплив на процес ухвалення політичних рішень).

Враховуючи ці причини можна з впевненістю стверджувати, що уряди країн можуть забезпечити максимальні вигоди для свого розвитку від використання цих стандартів корпоративної соціальної відповідальності, проводячи відповідну політику, й забезпечуючи вимоги до корпоративної звітності, приймаючи програми посилення потенціалу та інтегруючи стандарти корпоративної соціальної відповідальності в міжнародні інвестиційні режими.

Нагадаємо, що термін «соціальна відповідальність» набув поширення у 1970-х рр., хоча різні аспекти соціальної відповідальності були предметом діяльності організацій та урядів ще наприкінці XIX століття, а в деяких аспектах навіть раніше.

Соціальна відповідальність є добровільною ініціативою, і для її повноцінної реалізації важливо, як компанії взаємодіють з внутрішніми та зовнішніми групами впливу.

Формуванню ефективної соціальної економіки України в умовах подальшого розвитку і економічного зростання будуть сприяти соціальні інвестиції.

Соціальні інвестиції являють собою форму фінансової або іншої ресурсної допомоги. Така допомога може надаватися як державою, так і корпораціями (наприклад, на реалізацію довгострокових та/або сумісних партнерських програм, спрямованих на зниження соціальної напруги в регіонах присутності корпорації і підвищенні рівня життя різних шарів суспільства). Для вирішення проблем, які постають у зв'язку з глобалізацією, саме корпоративні соціальні інвестиції разом зі становлення соціальної держави можуть допомогти їх вирішити.

У сфері інвестування, на сьогоднішній день, основними тенденціями інвестиційної політики, є:

- (1) лібералізація і заохочення інвестицій;
- (2) інвестиційна політика стає все більш взаємозалежною з промисловою політикою на національному та міжнародному рівнях;
- (3) вплив добровільних стандартів корпоративної соціальної відповідальності.

Ці тенденції держави можуть використати на свою користь.

Також відзначимо, що стандарти корпоративної соціальної відповідальності (КСВ), як правило, орієнтовані на операції ТНК, і знаходять усе важливіше значення для міжнародних інвестицій враховуючи активізацію їх зусиль пов'язаних зі зміною балансу прав і зобов'язань між державами і інвесторами.

Єдиних вимог до соціальних стандартів не існує, тому нинішні стандарти КСВ є багатоярусними, багатогранними і взаємозв'язаними. Важливими орієнтирами для визначення і застосування норм КСВ є стандарти Організації Об'єднаних Націй, МОП і ОЕСР. Крім того, існують десятки міжнародних багатосторонніх ініціатив, сотні ініціатив галузевих асоціацій і тисячі кодексів окремих компаній, що визначають стандарти соціальної і екологічної практики компаній у країнах базування і за кордоном.

Уряди можуть відігравати важливу роль у реалізації стандартів КСВ. Так можна застосовувати стандарти КСВ у сфері державних закупівель; сприяти зміцненню потенціалу країн, що розвиваються; заохочення застосування практики звітності в області КСВ і соціально відповідального інвестування; впровадження стандартів КСВ у рамках ініціатив у сфері регулювання; зміцнення механізмів заохочення дотримання існуючих міжнародних стандартів.

Загалом стандарти КСВ спрямовані на заохочення досягнення цілей стійкого розвитку, в рамках міжнародного виробництва, необхідно уникати їх перетворення на бар'єри на шляху торгівлі та інвестицій. Мета заохочення інвестицій може бути співзвучною зі стандартами КСВ. Саме тому все активніше обговорюється тема соціального інвестування.

УДК 332.02

Чернихівська А. В., к.е.н.,
професор кафедри сталого природокористування,
Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління,
rus-an@ukr.net

ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОГРАМ

АНОТАЦІЯ. Під час формування стратегії державної екологічної політики особливої актуальності набувають питання розробки та планування регіональних екологічних програм. Обґрунтовано, що розробка регіональних екологічних програм — цілеспрямований процес, який потрібно здійснювати за певним алгоритмом, що представлено в матеріалах, і впроваджувати в сучасне стратегічне планування .

КЛЮЧОВІ СЛОВА: екологічна політика, регіональна екологічна програма, стратегічне планування , довідки , екологічні проблеми.

АННОТАЦИЯ. Во время формирования стратегии государственной экологической политики особенной актуальности приобретают вопросы разработки и планирования региональных экологических программ. Обосновано, что разработка региональных экологических программ — целеустремленный процесс, который нужно осуществлять за определенным алгоритмом, что представлено в материалах и внедрять в современное стратегическое планирование.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: экологическая политика, региональная экологическая программа, стратегическое планирование, окружающая среда, экологические проблемы.

ABSTRACT. During forming of strategy of public ecological policy of the special actuality acquire the question of development and planning of the regional ecological programs. Grounded, that regional ecological program development is a purposeful process which needs to be carried out after a